Mateřská škola Pastelka, Miroslav, Husova 55/32, okr. Znojmo, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„Jaro, léto, podzim, zima v Pastelce je vždycky prima!“

Školní vzdělávací program zpracovala Bc. Jana Vyoralová ve spolupráci s kolektivem MŠ.

Platnost dokumentu: od 1. září 2026
Projednáno na pedagogické radě: 24. srpna 2026

Č. j.: 93/26

OBSAH

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ... 3
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY ... 4
3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ ... 5
3.1 Věcné podmínky ... 5
3.2 Životospráva ... 6
3.3 Psychosociální podmínky ... 7
3.4 Organizace ... 8
3.5 Řízení ... 9
3.6 Personální a pedagogické zajištění ... 10
3.7 Spoluúčast rodičů ... 11
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ... 12
3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných ... 13
3.10 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka ... 13
3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let ... 14
4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ ... 15
4.1 Souběžné působení dvou učitelek na třídě ... 15
4.2 Charakteristika tříd ... 16
4.3 Organizace dne ... 17
5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ... 18
5.1 Zaměření školy a cíle vzdělávacího programu ... 18
5.2 Metody a formy vzdělávání ... 21
5.3 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ... 24
5.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných ... 25
5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let ... 25
6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH ... 26
6.1 Integrované bloky ŠVP ... 26
6.1.1 Integrovaný blok – PODZIM ... 28
6.1.2 Integrovaný blok – ZIMA ... 38
6.1.3 Integrovaný blok – JARO ... 48
6.1.4 Integrovaný blok – LÉTO ... 57
7 EVALUAČNÍ SYSTÉM ... 61

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název:	Mateřská škola Pastelka, Miroslav, Husova 55/32, okres Znojmo, příspěvková organizace
Adresa:	Husova 55/32
	671 72
Kontakt:	e – mail: reditelna@skolka-pastelka.cz
	tel.: 515 333 204
	web: www.skolka-pastelka.cz
Zřizovatel:	Město Miroslav
	Nám. Svobody 1/1
	Miroslav, 671 72
Ředitelka školy:	Bc. Jana Vyoralová
Počet tříd:	3 třídy – věkově smíšené
Kapacita MŠ:	70 dětí
Typ:	celodenní provoz
IČO:	71010017
Číslo účtu:	181863672/0300

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola byla založena roku 1952, je to jedna z nejstarších a nejtradičnějších mateřských škol v našem městě. Až do roku 1991 byly součásti budovy jesle. V roce 1970 byla provedena rekonstrukce budovy a vzhledem k jejímu stáří došlo v červenci – říjnu 2013 k zateplení budovy, nové fasádě a výměně oken. V době hlavních prázdnin v roce 2015 byla provedena rekonstrukce elektroinstalace, jen v hlavních budovách.

Mateřská škola sídlí v jednopatrové budově na okraji města Miroslav a má kapacitu 66 dětí, kterou jsou rozdělené do tří tříd. Vchod do budovy je z dvorního traktu, na který navazuje zrekonstruovaná přírodní zahrada firmou Hřiště pod Květinou.

ORGANIZAČNÍ USPOŘÁDÁNÍ ŠKOLY:

Provozní doba školy:	6.00 – 16.00 hodin
Počet tříd:	3
Počet pedagogických zaměstnanců:	8
Počet provozních zaměstnanců:	2

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 VĚCNÉ PODMÍNKY

Vnitřní prostory školy vyhovují potřebám dětí a splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Při úpravách dbáme nejen na funkčnost, ale také na estetický vzhled, aby prostředí školy působilo na děti i dospělé příjemným dojmem.

Třídy jsou velké, slunné, dobře větratelné a umožňují dětem rozmanité pohybové aktivity. Nábytek tříd je moderní a funkční, plně odpovídá hygienickým a bezpečnostním předpisům.

Hračky, didaktické pomůcky i výtvarný materiál jsou uspořádány přehledně a systematiky, tak, aby na ně děti dobře viděly a většinou se je mohly samy brát a uklízet, dle dohodnutých pravidel. Ve třídách jsou variabilní hrací kouty a speciální nábytek na individuální vzdělávání.

Děti se svými výtvory podílí na výzdobě a úpravě prostředí, dětské práce jsou přístupné rodičům i veřejnosti.

Na odpolední odpočinek se ve třídách rozkládají lehátka, lůžkoviny i lehátka jsou uloženy ve třídách, na místech tomu určené.

Školní zahrada prošla rekonstrukcí, tak aby vyhovovala potřebám dětí. Firma Hřiště pod Květinou, sponzor pan Juračka a rodiče zde pro děti vybudovali altánek, průlezky, houpací hnízdo, pružinové houpačky. Bylo instalováno pítko pro děti, aby i při pobytu na zahradě měly děti zajištěn pitný režim. Máme zde také zázemí pro ukládání hraček a toaletu. V roce 2025 proběhla obnova všech venkovních střech (altánek, pergola, domek na hračky).

Časová dotace a změna záměrů u podmínek vzdělávání:

- Obnova nábytku ve třídách – úložný systém na hračky, policový systém, aj.
- Rekonstrukce umývaren

3.2 ŽIVOTOSPRÁVA

Školní kuchyně, která se nachází v přízemí budovy mateřské školy, nám vaří pestrou a vyváženou stravu podle zásad racionální výživy pro naše děti i zaměstnance.

Respektujeme individuální potřebu jídla, děti do jídla nenutíme, snažíme se, aby vše postupně ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.

Pitný režim je zajištěn během celého dne. Děti mají k dispozici čaj, šťávu a vodu.

Snažíme se vést děti ke zdravému životnímu stylu nejen zdravým stravováním (vhodná strava, dodržování intervalů mezi jídly, kultura stolování…), také upevňováním hygienických návyků, dostatečným množstvím pohybových aktivit řízených i spontánních, zařazováním zdravotně preventivních pohybových aktivit, relaxačních chvilek, pobytem na čerstvém vzduchu.

Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Minimální doba odpočinku v klidu na lůžku je cca 45 min, následuje postupné vstávání. Dětem je nabízen výběr klidových činností tak, aby nerušily děti, které odpočinek potřebují.

Učitelky se samy chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

Časová dotace a změna záměrů u podmínek vzdělávání:

- Podporovat pohybové aktivity u všech dětí v nově vybudované tělocvičně, v době pobytu venku na školní zahradě.
- Věnovat se více zdravému životnímu stylu (hodnotit co je zdravé x nezdravé) a kultuře stolování

Časový horizont pro dosažení této oblasti vzdělávání je nepřetržitý a stále aktuální.

3.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Mezi naše priority patří rozvíjení mezilidských vztahů. Naučit se dívat na ostatní s úctou a bez předsudků, respektovat je takové, jací jsou, chovat se k nim tak, aby to nezraňovalo jejich lidskou důstojnost, vnímat je bez posuzování, přijmout fakt, že se od nás mohou lišit, aniž by byli lepší nebo horší než my. To se týká dětí i dospělých, snažíme se o partnerské vztahy, aby děti mezi sebou navzájem i s dospělými komunikovaly otevřeně a bez obav. Společně s dětmi tvoříme pravidla soužití v mateřské škole.

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Respektují potřeby a zájmy dětí, jejich individuální možnosti, dbají na jejich soukromí. Nepoužívají negativní komentáře a děti dostatečně chválí a pozitivně hodnotí a motivují.

Nově přijaté děti mají možnost se postupně adaptovat na nové prostředí, viz „adaptační plán“.

Děti zbytečně neorganizujeme, pracujeme formou nabídky, dáváme možnost výběru. Děti jsou vedeny nenásilně a cílevědomě k prosociálnímu chování (prevence sociálně patologických jevů).

Časová dotace a změna záměrů u podmínek vzdělávání:

- Neustále hledat vhodné způsoby pedagogického vedení, metody, formy práce – zkvalitnění efektivních komunikačních dovedností, komunikačních pravidel zaměstnanců.
- Využívat zpětné vazby při dalším plánování – hodnocení učitelek, dětí, sebehodnocení.
- Zaměříme se na důsledné dodržování společně dohodnutých pravidel.

Časový horizont pro dosažení této oblasti vzdělávání je nepřetržitý a stále aktuální.

3.4 ORGANIZACE

Denní řád je dostatečně flexibilní a reaguje na individuální možnosti dětí, na jejich zájem a potřeby. Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Vyváženě plánujeme nabídku spontánních i řízených aktivit. U dětí podporujeme rozvíjení her citlivě volenou a obměňovanou nabídkou. Děti mají možnost hru přerušit nebo dokončit, dílo či výrobek uchovat, vystavit, podělit se o zážitky z procesu tvorby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity. Podněcujeme děti k vlastní iniciativě, k experimentování a umožňujeme jim pracovat svým tempem a zapojovat se do organizace činností. Děti mají možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností.

Pobyt venku zařazujeme, pokud možno každodenně s ohledem na povětrnostní podmínky.

Časová dotace a změna záměrů u podmínek vzdělávání:

- Dbát na správné provádění cviků a dodržování výchozích pozic u jednotlivých dětí.
- Zaměřit se na pozorování dětí – závěry pro individuální práci s dítětem, plánování dalšího rozvoje.
- Včas zajistit připravené pomůcky na vzdělávací nabídku.
- Využití vzájemných hospitací a sdílení zkušeností.

Časový horizont pro dosažení této oblasti vzdělávání je nepřetržitý a stále aktuální.

3.5 ŘÍZENÍ

Řízení školy je založeno především na komunikaci a vzájemné dohodě.

Učitelky mají dostatečný prostor pro vlastní tvůrčí přístup k práci.

Každý zná své kompetence (pracovní náplň, řád školy, směrnice). Máme vytvořen vnitřní i vnější informační systém –webové stránky, aplikace Naše MŠ a osobní setkání.

Všechny záležitosti školy se pravidelně konzultují na pedagogických a provozních poradách.

Se zřizovatelem spolupracujeme v oblasti materiálního zajištění provozu školy, plánování větších oprav, zpracování finančních plánů apod.

Děti se účastní kulturních akcí pořádaných obcí, což přispívá k sepětí školy se životem v obci.

Spolupracujeme se ZŠ Miroslav – schůzka učitelky první třídy s rodiči budoucích prvňáků, návštěvy předškoláků ve škole, vzájemná komunikace mezi pedagogy z MŠ a ZŠ.

Časová dotace a změna záměrů u podmínek vzdělávání:

- Zlepšovat kontrolní a evaluační činnosti ve všech oblastech chodu školky.
- Podporovat týmovou práci – oceňování úsilí, práce druhých.

Časový horizont pro dosažení této oblasti vzdělávání je nepřetržitý a stále aktuální.

3.6 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Všechny učitelky jsou plně kvalifikované. O čistotu a pořádek se starají paní školnice a uklízečka. Provoz školní jídelny a přípravu stravy zajišťuje Základní škola Miroslav na detašovaném pracovišti v naší mateřské škole.

Služby jsou organizovány tak, aby byla při všech činnostech dětem zajištěna optimální pedagogická péče a bezpečnost.

Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek je zajištěna téměř ve všech třídách každý den.

Učitelky se dále vzdělávají a ke vzdělávání přistupují aktivně, viz „plán DVPP“. Specializované služby jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

Časová dotace a změna záměrů u podmínek vzdělávání:

- Zaměřit se na projektování ve třídě – studium knih, metodik.
- Zkvalitňovat přípravu, plánování a organizování činností.
- Pravidelně sledovat a vyhodnocovat svoji práci na základě evaluačních kritérií.

Časový horizont pro dosažení této oblasti vzdělávání je nepřetržitý a stále aktuální.

3.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ

Spolupracujeme s rodiči s cílem rozvíjet vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení a ochotu spolupracovat ve prospěch dětí a prohloubení vzájemného výchovného působení rodiny a mateřské školy. Vstřícnost a diskrétnost je pro nás samozřejmostí.

Pravidelně seznamujeme rodiče se všemi aktivitami školy, zveřejňujeme vzdělávacích obsah ve fotogalerii s popisem činností, prezentujeme výsledky projektů a prací dětí.

Rodiče mají právo si kdykoliv vyžádat konzultaci s učitelkou nebo ředitelkou školy a být informování o prospívání svého dítěte, o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení.

Rodiče mají možnost se účastnit 2x ročně konzultačních hodin, které jim jsou nabídnuty.

Učitelky nabízejí poradenský servis v oblasti výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Rodiče mohou vstupovat do třídy, účastnit se dění v mateřské škole. Pořádáme společné

akce – vánoční posezení a tvořivá odpoledne.

Na informativní schůzce v září jsou rodiče seznámeny s vizí školy na daný školní rok. Na školní rok si dáváme zhruba dvě oblasti, na které se chceme více zaměřit. U těchto oblastí je možnost i seminářů pro rodiče zdarma.

Časová dotace a změna záměrů u podmínek vzdělávání:

- Nadále rozvíjet spolupráci s rodiči, zkvalitňovat efektivní komunikace – zaměřovat se na komunikační dovednosti.
- Podporovat zájem rodičů o společenské akce – posilovat vzájemnou důvěru a toleranci.

Časový horizont pro dosažení této oblasti vzdělávání je nepřetržitý a stále aktuální.

3.8 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

O přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami rozhoduje ředitelka mateřské školy na základě doporučení školského poradenského zařízení a lékařského vyjádření, s přihlédnutím k podmínkám mateřské školy.

Snažíme se o to, aby náš vzdělávací program uspokojoval základní i speciální potřeby dětí, vytvářel optimální podmínky pro jeho individuální osobnostní rozvoj a přirozené prostředí pro získání životních kompetencí. A proto se nebráníme myšlence integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do společnosti a inkluze – splynutí v jednu společnosti, ve které se všichni respektujeme.

Uvědomujme si, že zdárný průběh a celkový úspěch integrace je závislý na systematickém přístupu k dítěti a rodině i na spolupráci rodiny, školy a školského poradenského zařízení. Základním předpokladem integrace dítěte do podmínek školy je stanovit, co v kterém konkrétním případě potřeby dítěte představují, jaké z nich vyplývají nároky na práci předškolního pedagoga a jaké podmínky je třeba v prostředí mateřské školy vytvořit.

Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitelka zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola vypracováním PLPP. Od druhého stupně podpory jsou opatření stanovována školským poradenským zařízením po projednání se školou a zákonným zástupcem formou IVP.

Učitelky při integraci volí takové metody a prostředky, které vyhovují potřebám dítěte.

Ředitelka zajistí přítomnost asistenta pedagoga dle stupně přiznaného podpůrného opatření a zajistí snížení počtu dětí ve třídě.

Časová dotace a změna záměrů u podmínek vzdělávání:

- V případě zařazení dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami navázat úzkou spolupráci s rodinou a školským poradenským zařízením.
- Spolupráce učitelek – vypracování PLPP nebo IVP, zvolit vhodné metody a prostředky vzdělávání, pomůcky.
- Vytvořit vhodné podmínky pro pozitivní přijetí do mateřské školy.

Časový horizont pro dosažení této oblasti vzdělávání nastane v průběhu přijetí dítěte s SVP a dle aktuálních podmínek.

3.9 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Pro děti mimořádně nadané se vypracovává individuální vzdělávací program, který je doplněn nabídkou dalších aktivit podle zájmu a mimořádných schopností. Rozvoj a podpora mimořádných schopností je zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky. V případě nadaného dítěte škola zajistí realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání.

Časová dotace a změna záměrů u podmínek vzdělávání:

- Vytvořit podmínky pro rozvoj nadání ve všech oblastech, aby nebyl opomíjen rozvoj celkové osobnosti dítěte.
- Upravit potřeby TVP o aktivity vhodné k jejich rozvoji.
- Sebevzdělávání učitelek v této oblasti.

Časový harmonogram pro dosažení této oblasti vzdělávání nastane v průběhu přijetí dítěte a dle aktuálních podmínek.

3.10 JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

Časová dotace a změna záměrů u podmínek vzdělávání:

- Vytvořit podmínky pro rozvoj českého jazyka e všech oblastech,

Časový harmonogram pro dosažení této oblasti vzdělávání nastane v průběhu přijetí dítěte a dle aktuálních podmínek.

3.11 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

V případě zařazení dětí mladších tří let do mateřské školy se učitelky snaží zajistit vhodné podmínky pro jejich výchovu, vzdělávání a péči**.** Děti jsou zařazeny do heterogenních tříd, kde jsou nevhodné hračky a pomůcky uskladněny ve vyšších skříňkách a policích. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Učitelky se snaží poskytnout těmto dětem dostatečný prostor pro volný pohyb i hru, zároveň zajišťují dětem bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne.

Snažíme se dětem zajistit stálý pravidelný denní režim s dostatkem času na realizaci činností, více klidu a individuální péče. Učitelky činnosti přizpůsobují možnostem a schopnostem dětí, volí vhodné metody a formy práce. Zařazují častější opakování činností, nápodobu, situační učení a rituály. Činnosti často střídají kvůli kratší době soustředění a největší prostor ponechávají volné hře a pohybovým aktivitám.

Intenzivně spolupracujeme s rodiči hlavně v době adaptace.

Časová dotace a změna záměrů u podmínek vzdělávání:

- Učitelka uplatňuje laskavý přístup k dětem.
- Zaměřovat se na sebeobsluhu, hygienické návyky a samostatnost.
- Využívat efektivní komunikaci s rodiči při výchově a vzdělávání dvouletých dětí.

Časový harmonogram pro dosažení této oblasti vzdělávání nastane v průběhu přijetí dítěte a dle aktuálních podmínek.

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

V naší mateřské škole jsou tři věkově smíšené třídy „Modrá“, „Červená“ a „Žlutá“ zpravidla ve věku od 3 do 6 let. Za děti, které odcházejí do Základní školy, jsou přijímány děti nové a tyto děti doplňují dětský kolektiv.

Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, a to v případě, že škola má volnou kapacitu a jsou splněny kritéria pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení dle platných předpisů. Termín zápisu do mateřské školy stanovuje škola na základě školské vyhlášky. O přesném termínu zápisu je veřejnost informována prostřednictvím webových stránek školy, úřední desky, místního rozhlasu a plakátů.

Děti jsou do jednotlivých tříd zařazovány tak, aby ve třídách byly přibližně stejně velké věkové skupiny a vyvážený poměr chlapců a dívek. Podle možností zohledňujeme přání rodičů při výběru třídy nebo pokud si to zák. zástupce přeje, umístíme sourozence spolu do třídy.

4.1 SOUBĚŽNÉ PŮSOBENÍ DVOU UČITELEK NA TŘÍDĚ

Ve všech třídách vyučují vždy dvě učitelky, které se střídají v ranních a odpoledních směnách. Z bezpečnostního hlediska se tak děje při pobytu venku, při činnostech a aktivitách mimo areál školy. Vhodným ukotvením pracovní doby pedagogů (překrývání směn) dětem umožňujeme ucelenou a individualizovanou přípravu. Pedagogové se dětem plně věnují, vytváří zázemí, které podněcuje k vlastní aktivitě a k vytvoření prosociálních postojů k druhému. Máme nastavené podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti, pro činnosti řízené i neřízené. Individualizujeme vzdělávání dětí zařazováním vhodných metod a forem práce se skupinou i jednotlivci.

4.2 CHARAKTERISTIKA TŘÍD

Každá třída je osobitá svým materiálním vybavením, barevností, výzdobou, složením kolektivu dětí a osobností učitelek.

V naší mateřské škole je organizace vedena jako jeden celek (stejná pravidla aj.). Každé dítě má „svoji“ třídu po celou dobu docházky.

Ve třídách je zajištěna rovnováha činností řízených, spontánních i relaxačních. Je upřednostňováno prožitkové učení a situační učení, spontánní hravé činnosti ve skupinkách, individuálně i v kolektivu, samostatnost, tvořivost, experimentaci a využívání námětů ročních období, starých českých zvyků a obyčejů.

Věkově smíšené třídy významně přispívají k sociálnímu zrání dětí.

Novým dětem je usnadněn adaptační proces, přicházejí již do fungujícího kolektivu, starší děti jim poskytují přirozenou pomoc a vzory chování, mladší děti se učí nápodobou

Děti se učí být k sobě ohleduplné, učí se vzájemně naslouchat, minimalizují se projevy agrese

Starší děti jsou samostatnější, mají pocit odpovědnosti

Složení tříd podporuje tvořivou hru dětí, schopnosti kooperace, komunikace a sebereflexe

Ve všech třídách se učitelky zaměřují, vzhledem k potřebám dětí, na logopedickou prevenci a na přípravu předškolních dětí pro vstup do základní školy.

4.3 ORGANIZACE DNE

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, aby mohl reagovat na aktuální situaci a přizpůsobit se individuálním potřebám dětí. Do programu je zařazován dostatek pohybové aktivity ve třídě i venku. Poměr spontánních a řízených aktivit je vyvážený a vede k podněcování vlastní aktivity. Po realizaci činností jsou vytvářeny vhodné materiální i psychohygienické podmínky. Nejsou překračovány stanové počty ve třídě, spojování tříd je minimalizováno.

Organizace dne:

6.00 – 8.00	scházení dětí
6.00 – 9.45	spontánní hry a činnosti, řízené individuální, skupinové a společenské činnosti, pohybové aktivity, cvičení
8.45 – 9.00	Dopolední svačinka
9.45 – 11:45	příprava na pobyt venku, pobyt venku
11.45 – 12.00	Oběd
12.00 – 12.15	příprava na odpolední spánek, hygiena, rozcházení dětí, které chodí po obědě domů
12.15 – 14.00	spánek nebo odpočinek dětí dle individuální potřeby, klidové hry a činnosti nespících dětí
14.15 – 14.30	odpolední svačina
14.30 – 16.00	Vzdělávací činnost, hry a spontánní činnosti dětí, rozcházení dětí domů (v období příznivého počasí na školní zahradě)

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Základním posláním naší Mateřské školy je navazovat na výchovu dětí v rodině a v součinnosti s rodinou zajišťovat všestrannou péči dětem realizací školního vzdělávacího programu, který podporuje zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a přispívající ke zvýšení sociálně kulturní úrovně péče o děti a vytvářející základní předpoklady pozdějšího vzdělávání dětí.

Za účasti rodičů chceme umožnit dětem prožít aktivní a šťastné dětství tím, že vytvoříme pohodové a přátelské prostředí bez zbytečného spěchu, kde se budou cítit dobře, kde bude kamarádská nálada, pochopení a láska.

NAŠE MOTTO: „Šťastné děti, spokojení rodiče!“

Snažíme se prostřednictvím různorodých aktivit, které vedou k tvořivému uplatňování vlastních zkušeností, prožívání, hledání, experimentování a respektováním přirozených lidských potřeb umožnit dítěti objevování světa.

Hlásíme se k pojetí osobnostně orientovanému modelu předškolního vzdělávání Evy Opravilové:

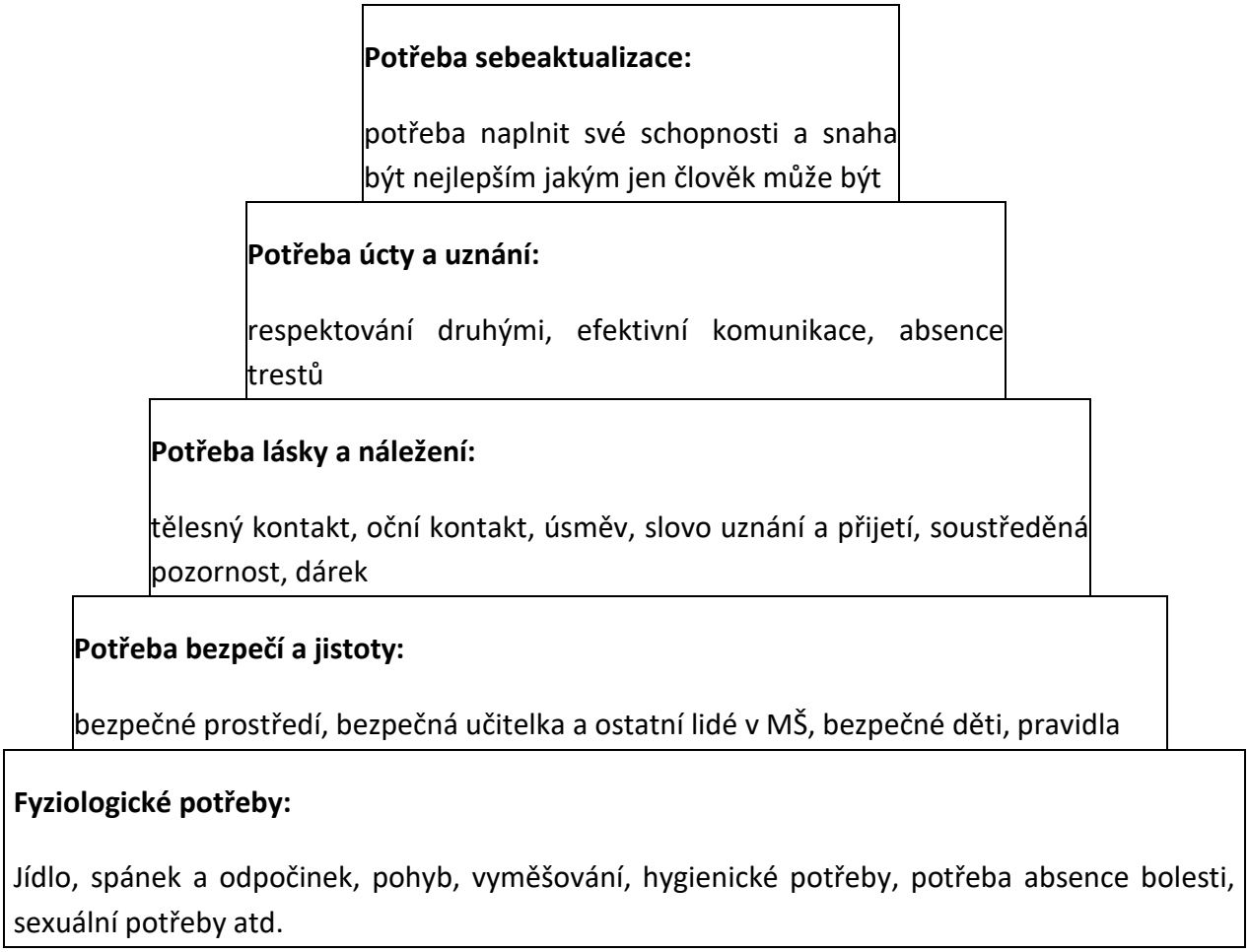
- Dítě je chápáno jako jedinečná, neopakovatelná osobnost, která má právo být sama sebou a být kladně přijímána.
- Mateřská škola uznává dominantní roli rodiny v rozvoji dítěte a spolupráci s rodinou se maximálně otevírá.
- Příprava na školu není vyčleňována jako určitý program, který by se orientoval na konkrétní poznatky a zvyky, ale který probíhá prakticky ustavičně.
- Neklade důraz na sumu vědomostí, ale spíše na schopnost jejich využití a uvádění do vztahů, čímž dospívá k novým kvalitám.
- Preferujeme formy, metody: spontánní hra, situační učení, prožitkové učení, hra a komunikace, sociální učení, všestranná podpora činností, experimentace, vedení k samostatnosti.
- Uplatňujeme individualizační přístup ke každému dítěti.

V NAŠEM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMU KLADEME DŮRAZ NA:

Rozvoj	**SEBEREALIZACE**	A	**TVOŘIVOSTI**	dítěte,
Osvojení	**KOMUNIKACE**	A	**SPOLUPRÁCE**	dětí,
Získání	**SAMOSTATNOSTI**	A	**ODPOVĚDNOSTI**	dítěte.

A USILUJEME, ABY DÍTĚ ZPRAVIDLA DOKÁZALO, UMĚLO, ZVLÁDLO:	KOMPETENCE:
Využívá svou aktivitu při objevování světa a svou zkušenost uplatňuje.	- k učení
Má vlastní nápady při řešení problémových situacích, využívá fantazii.	- k řešení problémů
Komunikuje, samostatně se vyjadřuje a rozšiřuje svou slovní zásobu.	- Komunikativní
Spolupracuje, přijímá názor druhých a dodržuje dohodnutá pravidla.	- sociální a personální
Rozhoduje se svobodně a za své rozhodnutí nese odpovědnost.	- činnostní a občanské

Základní podmínkou pro efektivní vzdělávání je **naplňování potřeb dítěte**. Podle teorie amerického psychologa Abrahama Maslowa vytvářejí lidské potřeby pětistupňovou pyramidu. Pokud není naplněno patro spodní, tak podle Maslowa není možné naplnit žádné z vyšších pater.

Základní výchovné působení:

PEDAGOGICKÝ KONSTRUKTIVISMUS

- neklademe důraz na objem vědomostí, ale na schopnost jejich využití a uvádění do vztahů
- rozvíjíme komunikační dovednosti, podporujeme rozvoj samostatnosti a odpovědnosti, mravní rozvoj, tvořivost, míru a úroveň seberealizace a sebepoznávacích schopností i stylu učení
- vytváříme podmínky pro styk s vrstevníky a možnosti získávání zkušeností

5.2 METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Metody práce, které upřednostňujeme:

- Spontánní hravé činnosti ve skupinkách, individuálně i v kolektivu
- Samostatnost a tvořivá aktivita
- Prožitkové učení
- Situační učení
- Tvořivá hra a experimentace
- Individuální přístup
- Didakticky zacílená činnost, přímo či nepřímo motivovaná – spontánní či záměrné učení
    - řízené individuální činnosti
    - řízené skupinové činnosti
- Prosociálnost
    - projevovat empatii
    - porozumět vlastním emocím
    - poznávat druhé a chápat jejich emoce
    - posilovat sebeúctu dítěte
    - schopnost morálního úsudku
    - znát sociální normy a pravidla
- Využívání námětů ročních období, starých českých zvyků, obyčejů i novodobých místních tradic

Konkrétně na škole preferujeme činnosti, které

- podporují vytváření kladných vzájemných vztahů – vlídnost, ohleduplnost, vzájemná pomoc, slušnost, pěkné vztahy mezi dětmi, respekt a tolerance.

- věnují maximální pozornost dětské tvořivosti a umožňují seberealizaci ve všech podobách (výtvarně pracovní činnosti, samostatné myšlení, logická úvaha, řešení problémových situací, vymýšlení příběhů)
- ponechávají dětem dostatečný prostor k uplatnění jejich aktivity, která převažuje nad aktivitou učitelky
- věnují zvýšenou pozornost celkovému řečovému projevu – jazykové chvilky, individuální logopedická péče
- napomáhají rozvoji pohybových dovedností a schopností dítěte, posilování jeho mravních vlastností a k upevňování jeho zdraví, včetně relaxačních cvičení
- posilují sebeobslužné dovednosti a návyky, vedou děti k samostatnosti
- jsou zaměřené na rozvoj předmatematické a předčtenářské gramotnosti
- vedou ke zdravému životnímu stylu (zdravá výživa, pohyb, otužování, vytváření hygienických návyků)
- umožňují vnímat okolní svět všemi smysly (prožitky dětí, tradice, obyčeje, výlety, divadelní představení)
- seznamují děti s přírodou a přírodními jevy, kladou důraz na bezprostřední kontakt s přírodou, na její pozorování a poznávání

Formy vzdělávání:

Vzdělávání uskutečňujeme po celý den pobytu dětí v MŠ – při všech činnostech. Činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe úzce navazují. Využíváme situačních momentů, respektujeme přání, potřeby a zájmy jedince. Usilujeme o to, aby byly děti vzdělávány neformálně, hravými činnostmi, ve kterých prolínají všechny i relaxační okruhy. Rovněž se snažíme zajistit rovnováhu činností řízených, spontánních i relaxačních. Cíle plníme průběžně již od ranních hodin. Preferujeme metody a formy, které respektují specifika předškolního vzdělávání.

Součástí vzdělávání jsou akce školní i mimoškolní, které cíleně doplňují, obohacují a zpestřují vzdělávací proces s dětmi, zejména ve spolupráci s rodinou. Vzdělávání dětí v mateřské škole realizujeme prostřednictvím plánů (krátkodobých i dlouhodobých), které jsou zpracovány v souladu s ŠVP.

Obvyklý denní program:

- Spontánní hry – uplatňujeme při příchodu do školy a v odpoledních hodinách – prostor pro individuální péči
- Řízené činnosti
- Pohybové aktivity – ve třídě, během her, ranní cvičení, při pobytu venku, průběžně jsou zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity
- Odpočinek, spánek – podle individuální potřeby dítěte, dětem s nižší potřebou spánku je nabízen klidný program, účast v kroužcích
- Odpolední činnosti – hry a činnosti dle zájmu dětí, skupinové pokračování řízených činností, opakovací a upevňovací chvilky

Tradice školy:

- Vánoční tvoření s rodinou
- Karneval
- Dan matek + tvoření
- Výlet
- Rozloučení s předškoláky

Rituály:

- před spaním – ukolébavky, čtení na pokračování

5.3 ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou zajištěna podpůrná opatření, která mají vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními. Vzdělávací obsah denních činností u těchto dětí je přizpůsoben vzdělávacím možnostem a předpokladům dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci PLPP či IVP.

Pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocení podpůrných opatření pro dítě s SVP.

Plán pedagogické podpory (PLPP) - (podpůrné opatření 1. stupně) sestavují učitelky na třídě, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má dítě drobné problémy např. s motorickou obratností, řečí, špatnou koncentrací pozornosti atd. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory učitelek na třídě s cílem stanovení např. metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení znalostí, dovedností a návyků. Zástupce pro předškolní vzdělávání stanoví termíny přípravy PLPP a následné vyhodnocení (zpravidla po 3 měsících). Hodnotí učitelky navzájem, na společných schůzkách s rodiči i s dítětem. V případě, že nedochází k naplňování vzdělávacích možností dítěte při PLPP, uplatní mateřská škola společně se zákonnými zástupci dítěte podpůrná opatření vyšších stupňů, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Individuálně vzdělávací plán (IVP) - je vytvořen, pokud jsou školským poradenským zařízením stanovena podpůrná opatření 2. - 5. stupně. IVP vytváří učitelky na třídách a má písemnou podobu. Do IVP je zařazována speciálně pedagogická a pedagogická intervence, která je podrobněji stanovena v závislosti na stupni podpory. Učitelky na třídách úzce spolupracují s rodiči dítěte, se školským poradenským zařízením i s dalšími odborníky. Vyhodnocuje ho na základě dosažených vzdělávacích výsledků a pokroků dítěte (zpravidla po 3 měsících).

Asistent pedagoga – škola zajistí jeho přítomnost na doporučení školského poradenského zařízení (pokud to stupeň přiznaného podpůrného opatření vyžaduje). Asistent pedagoga poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při organizaci a realizaci vzdělávání dítěte se SPV v rozsahu stanoveném podpůrným opatřením.

5.4 ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Učitelky na třídách vytvoří nadaným dětem IVP na základě doporučení školského poradenského zařízení a zajistí realizaci všech stanovených podpůrných opatření (1. - 4. stupně) pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dítěte. Např. možnost obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, zařazení do skupiny starších dětí, případně předčasný nástup dítěte do ZŠ.

5.5 ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Při výchově a vzdělávání dětí od dvou do tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinové formy činností. V plné míře akceptujeme vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Děti jsou zařazeny do věkově heterogenní skupiny.

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti od dvou do tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchosti a časové nenáročnosti
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte
- dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí
- pravidelný stálý denní režim (stravování, dostatek odpočinku apod.)
- srozumitelná pravidla

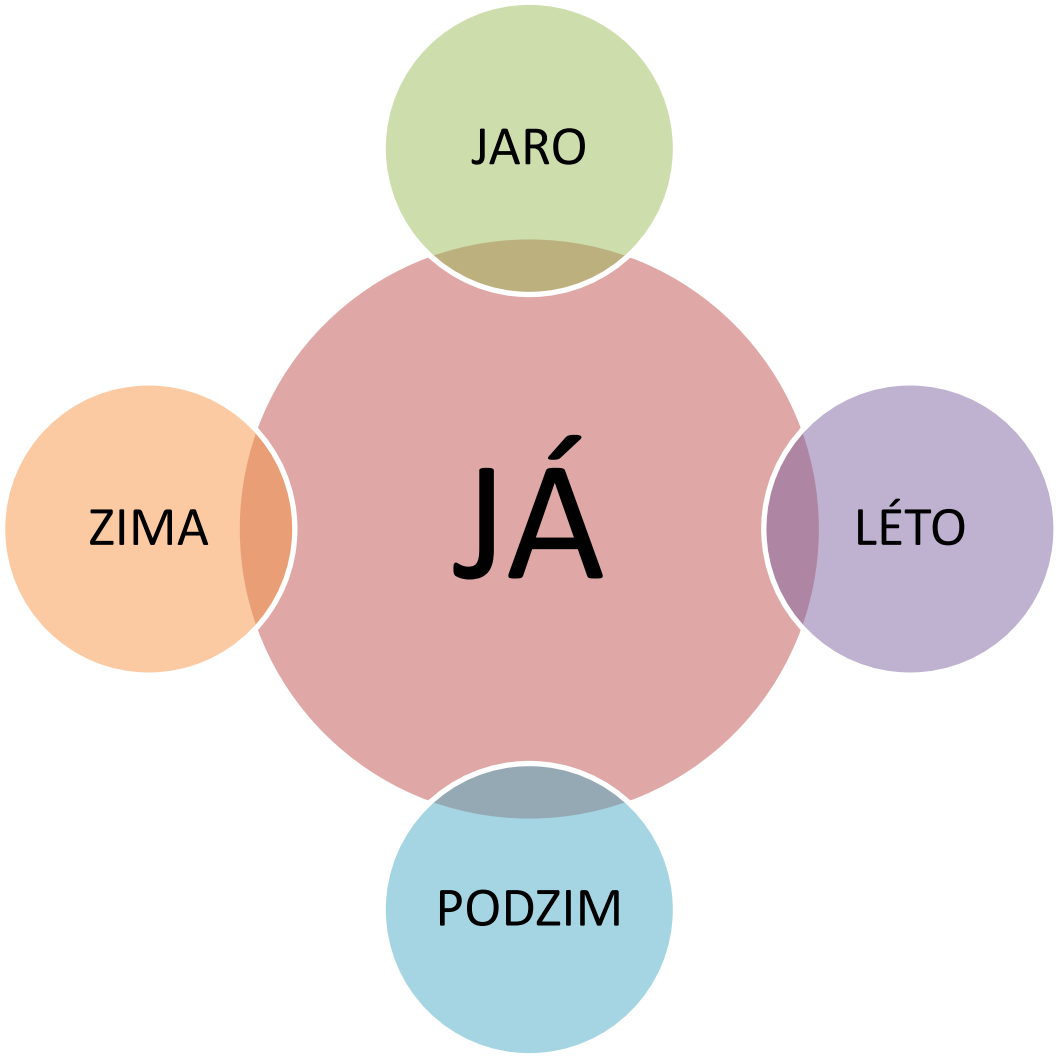
Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody vhodné pro tuto věkovou skupinu:

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 INTEGROVANÉ BLOKY ŠVP

Obsah vzdělávání je v ŠVP rozpracován do čtyř integrovaných bloků. Obsahuje systém tematicky zaměřených celků, jehož smyslem je rozvíjení dětských osobností. Usiluje o co největší propojení vzdělávacích oblastí tak, aby naše pedagogické působení bylo přirozené a účinné. Pracujeme cílevědomě, respektujeme cíle a záměry vzdělávání, směřuje svoji práci k osvojení očekávaných kompetencí. Časový prostor pro realizaci ŠVP zůstává otevřený, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, zájmy a potřeby dítěte. Vzdělávací obsah ŠVP je východiskem při tvorbě TVP, který tvoří učitelky na svých třídách. Témata volíme taková, aby pro děti byla blízá, zajímavá a užitečná, vycházela z jejich přirozených zkušeností. Tematické celky po ukončení hodnotí a plánují dle závěrů další vhodné činnosti do následujících celků. V průběhu témat společně s dětmi hodnotí průběh a nabídku.

Hlavní smysl IB a hlavní témata IB

Hlavní integrované bloky:

Podzim:

Kluci a holky z naší školky

Vánoce jsou věř mi, skoro přede dveřmi

Zima:

Paní zima

Z pohádky do pohádky

Jaro:

Jaro dělá pokusy, vystrkuje krokusy

Naši zvířecí kamarádi

Léto:

Jedu, jedu z kopečka

Dětské radovánky

6.1.1 INTEGROVANÝ BLOK – PODZIM

Na konci tohoto bloku by dítě mělo být schopno:

- spoluutvářet pravidla společného soužití mezi vrstevníky, porozumět jejich smyslu a pochopit potřebu je dodržovat
- soustředěně pozorovat, zkoumat, objevovat, všímat si souvislostí, experimentovat a užívat při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů, získanou zkušenost by mělo uplatňovat v praktických situacích a v dalším učení
- vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.), průběžně si rozšiřovat slovní zásobu a aktivně ji používat

1.1. Kluci holky z naší školky

Záměr bloku:

- přirozeným způsobem a hravou formou se seznámit s novými kamarády, s uspořádáním třídy, s prostory školy, se zaměstnanci školy, s místy vycházek
- vytvářet pohodové prostředí naplněného důvěrou, navzájem se respektovat
- poznávat život na vesnici, znát její název, posilovat vztahy k rodině, mezi kamarády
- vytvářet základní pravidla soužití, pravidla při stolování, hygieně, při oblékání

1.2. Vánoce jsou věř mi, skoro přede dveřmi

Záměr bloku:

- aby se v dětech rozvíjelo estetické cítění, vnímání a citové vztahy ke svému okolí, především k rodině
- na základě prožitku se seznámit s tradicí Vánoc, jejich zvyky
- rozvíjení tvořivosti dětí a vytvoření pravé vánoční atmosféry v MŠ

Kompetence k učení:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů:

- nebojí se pochybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivosti
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Činnostní a občanské kompetence:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznává svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také
- odpovídá

6.1.1.1 Vzdělávací oblast IB

Dítě a jeho tělo:

1. **Dílčí cíle (co učitel u dítěte podporuje):**
    - uvědomění si vlastního těla
    - rozvoj a užívání všech smyslů
    - rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

2. **Vzdělávací nabídka (co učitel dítěti nabízí):**
    - jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
    - lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
    - hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
    - smyslové a psychomotorické hry
    - konstruktivní a grafické činnosti

3. **Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního vzdělávání zpravidla dokáže):**

   - zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

   - zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

   - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné k znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

   - vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynů

   - zachovává správné držení těla

   - zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiálem, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika:

1. **Dílčí cíle:**

   - posilování přirozených poznávacích citů (zvídavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

   - poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

   - získání relativní citové samostatnosti

   - rozvoj schopnosti sebeovládání

   - získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

2. **Vzdělávací nabídka:**

   - artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- hry nejrůznějšího zamření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- námětové hry a činnosti
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- cvičení organizačních dovedností

3. Očekávané výstupy:

- správě vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- domluvit se slovy i gesty
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony slovně reagovat
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřovat se na to, co je z pozorovacího hlediska důležité (odhadovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názor a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- uvědomit si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním učit se hodnotit svoje osobní pokroky

Dítě a ten druhý:

1. **Dílčí cíle:**

   - seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.
   - osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
   - rozvoj kooperativních dovedností
   - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

2. **Vzdělávací nabídka:**

   - aktivity podporující sbližování dětí
   - činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
   - činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
   - kooperativní činnost ve dvojicích, ve skupinkách
   - běžné verbální i neverbální komunikační aktivity s druhým dítětem i s dospělým

3. **Očekávané výstupy:**

   - navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
   - přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
   - dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
   - spolupracovat s ostatními
   - respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračku, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem atd.

Dítě a společnost:

1. **Dílčí cíle:**

   - poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

   - rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

   - vytváření povědomí o mezilidských morální hodnotách

2. **Vzdělávací nabídka:**

   - aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy

   - aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

   - spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě

   - běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztah a chování

   - přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy, výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)

   - receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

3. **Očekávané výstupy:**

   - pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

   - adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny přizpůsobit se

společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostřední pohody

- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat sledovat se zájmem literární dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říct, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Dítě a svět:

1. **Dílčí cíle:**

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

2. **Vzdělávací nabídka:**

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává

- kognitivní činnost (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)

- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé

- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice

3. Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

6.1.2 INTEGROVANÝ BLOK – ZIMA

Na konci tohoto bloku by dítě mělo být schopno:

- Vyjádřit se a domluvit se s dětmi i dospělými, mělo by být schopno hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých, mělo by být schopno chápat, že lidé mají různé pocity, emoce a city a mělo by je dokázat rozpoznat a pojmenovat
- Aktivně si všímat, co se kolem něj děje, všímat si problémů v blízkém okolí, mělo by umět klást otázky a hledat na ně odpovědi, mělo by umět své činnosti a hry plánovat, organizovat a vyhodnocovat, mělo by umět dbát na zdraví své i druhých
- Využít komunikativní a informativní prostředky, se kterými se běžně setkává, mělo by umět chápat, že zájem o to, co se kolem děje, činorodost, pracovitost a podnikavost, jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost a pohodlnost mají svoje nepříznivé důsledky, dítě by mělo být schopno v běžných situacích komunikovat bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými

2.1. Paní zima

Záměr bloku:

- aby se při poznávání vlastností sněhu a ledu rozvíjely všechny smysly
- aby se seznamovaly se zimními sporty
- aby se zdokonalovaly v sebeobsluze, hlavně při oblékání

2.2. Z pohádky do pohádky

Záměr bloku:

- prohlubovat v dětech touhu po poslechu pohádek, po knize
- prohlubovat cit pro spravedlnost, pravdomluvnost, uvědomovat si, že dobro v pohádkách vítězí nad zlem a tokový by měl být svět
- poznat, že pohádka nemusí mít vždy šťastný konec (H. CH. Andersen)
- vypěstovat v dětech správné zacházení s knihou
- prohlubovat zájem o knihy, a to nejen pohádkové

2.3. Jak se točí svět

Záměr bloku:

- uvědomovat si, že střídání ročních období je přirozeným jevem přírody, který se stále opakuje a má svoje odlišnosti
- přiblížit dětem přiměřeně jejich chápání postavení slunce na obloze – my se otáčíme kolem něj, seznámit se s globusem
- upevnit znalosti všech barev – základních i doplňkových – vnímat barvy v přírodě
- rozvíjení motorických dovedností, estetického cítění a poznávacích schopností prostřednictví činností souvisejících s jarem
- učit se vážit si přírody, chránit ji a umět posoudit, co se nám líbí a co nelíbí
- být co nejvíce v kontaktu s přírodou, objevovat její zákonitosti
- přirozenou formou rozvíjet pohybové dovednosti dětí

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů:

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ovládá dovednosti přecházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítače, audiovizuální technika, telefon apod.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence:

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se vyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence:

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

6.1.2.1 Vzdělávací oblast IB

Dítě a jeho tělo:

1. **Dílčí cíle:**

   - rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
   - osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
   - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

2. **Vzdělávací nabídka:**

   - zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
   - činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

3. **Očekávané výstupy:**

   - zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
   - koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
   - ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
   - ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Dítě a jeho psychika:

1. **Dílčí cíle:**

   - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
   - rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
   - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
   - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
   - rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
   - rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

2. **Vzdělávací nabídka:**

   - vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
   - přednes, recitace, dramatizace, zpěv
   - hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
   - motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
   - konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
   - smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
   - hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
   - hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
   - činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci

- cvičení organizačních dovedností
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- hry na téma rodina, přátelství apod.
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

3. Očekávané výstupy:

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- sledovat očima zleva doprava
- chápe základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívá (porovnává, uspořádává a třídí soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do 6, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně méně, první poslední apod.)
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně předkládat „nápady“
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názor a postoj a vyjadřovat je

- přijímá pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost se zvládnutého a poznaného
- vyvíjí volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i sekávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizaci apod.)

Dítě a ten druhý:

1. **Dílčí cíle:**
   - posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské školce, v dětské herní skupině atd.)

2. **Vzdělávací nabídka:**
   - sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
   - společné hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
   - společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
   - četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
   - hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

3. **Očekávané výstupy:**
   - chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
   - bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování
   - odmítnout komunikace, která je mu nepříjemná

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhým, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Dítě a společnost:

1. **Dílčí cíle:**

   - seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

   - vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

   - rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopností projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

2. **Vzdělávací nabídka:**

   - různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích

   - hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitel, žák role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává

   - aktivity přibližující dítěti svět kultur a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

   - hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující děti s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

3. **Očekávané výstupy:**

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě hrát férově

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

Dítě a svět:

1. **Dílčí cíle:**

- poznávání jiných kultur

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

2. Vzdělávací nabídka

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy) využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím.

- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat.

- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, ovzduší, roční období)

3. Očekávané výstupy

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

6.1.3 INTEGROVANÝ BLOK – JARO

Na konci tohoto bloku by dítě mělo:

- Mít elementární poznatky o světě lidí, o kultuře, o světě zvířat, o přírodě a technice, které dítě obklopují, mělo by se orientovat v prostředí, ve kterém žije
- Být schopno uplatňovat získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení, mělo by se umět domlouvat gesty i slovy, mělo by umět rozlišovat některé symboly, mělo by rozumět jejich významu a funkci, mělo by umět dokázat měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

3.1. Jaro dělá pokusy, vystrkuje krokusy

Záměr bloku:

- rozvíjení jazykové, řečové a pohybové aktivity, rozvoj estetického cítění a dětské tvořivosti
- uvědomování si svojí vlastní jedinečnosti (jsme si podobní, ale přece jsme každý jiný)
- umět se pohybovat v náročnějším terénu, zvládat přírodní překážky, přizpůsobovat tempo chůze mladším dětem
- prožívat velikonoční svátky a motivovat jimi činnosti

3.2. Naši zvířecí kamarádi

Záměr bloku:

- prohlubovat vědomosti o světě zvířat (užitek, kde žijí)
- dále se seznamovat se živou přírodou – živočichové a rostliny
- rozvíjet řečovou aktivitu a souvislejší projev
- upevňovat dříve získané vědomosti a dovednosti

Kompetence k učení:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

Komunikativní kompetence:

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence:

- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

Činnostní a občanské kompetence:

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činorodost pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolí prostředí (přírodní i společenské)

6.1.3.1 Vzdělávací oblast IB

Dítě a jeho tělo:

1. **Dílčí cíle:**

   - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpeční, osobní pohody i pohody prostředí

2. **Vzdělávací nabídka:**

   - příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

3. **Očekávané výstupy:**

   - mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Dítě a jeho psychika:

1. **Dílčí cíle:**

   - vytváření základů pro práci s informacemi
   - osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové dramatické)
   - rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
   - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

2. **Vzdělávací nabídka:**

   - grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
   - činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika
   - prohlížení a „čtení“ knížek
   - přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
   - řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
   - činnosti zaměřené na vytváření (chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky práce s knihou, s obrazovým materiálem, s medii apod.)
   - činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmen, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
   - činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické literární, hudební, pohybové a další)
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrole a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněv, zlosti, úzkosti)
- výlety do okolí (do přírody, návštěva dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.

3. Očekávané výstupy:

- pojmenování většinu toho, čím je obklopeno
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkávat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumím)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečné apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkce
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového změněného chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

- přemýšlí, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.) elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

Dítě a ten druhý:

1. **Dílčí cíle:**
   - vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
   - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

2. **Vzdělávací nabídka:**

   - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)

   - hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

   - hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

3. **Očekávané výstupy:**

   - porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

   - chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

   - uplatňovat své individuální potřeby přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost:

1. **Dílčí cíle:**

   - vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

   - rozvoj společenského i estetického vkusu

2. **Vzdělávací nabídka:**

   - setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu

3. **Očekávané výstupy:**

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Dítě a svět:

1. **Dílčí cíle:**

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

2. **Vzdělávací nabídka:**

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník atd.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

3. Očekávané výstupy:

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existencí různých národů a kultur, různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

- všímat si změn a dění v nejbližším okolí

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.

6.1.4 INTEGROVANÝ BLOK – LÉTO

Na konci tohoto bloku by dítě mělo být schopno:

- Chovat se vstřícně, být ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládnout jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých, mělo by si uvědomit, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody, při zadané práci by mělo dokončit, co začalo, mělo by umět postupovat podle pokynů
- Uvědomit si svá práva i práva druhých, mělo by je umět hájit a respektovat, mělo by chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, že se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, dítě by se ve skupině mělo umět prosadit i podřídit, při společných činnostech by se mělo umět domluvit a spolupracovat, v běžných situacích by mělo umět uplatňovat základní společenské návyky a pravidla, dítě by mělo samostatně rozhodovat o svých činnostech a umět si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

4.1. Co děláme celý den a celý rok:

Záměr bloku:

- pochopit, že přirozené střídání všech čtyř ročních období je přirozeným jevem, který se stále opakuje
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka

4.2. Dětské radovánky

Záměr bloku:

- společnými prožitky posilovat zvídavost, touhu po poznání
- aby každý den prožitý v MŠ přinesl nové poznatky
- aby se získané poznatky upevňovaly
-

4.3. Hola, hola škola volá

Záměr bloku:

- aby přechod do 1. třídy byl pro ně přirozený, bez stresů, aby odcházely s pocitem, že jsou dobře připraveny

- seznámit děti s prostředím 1.třídy, s paní učitelkou
- uvědomit si, že po prázdninách půjdu do školy (plnění povinností)
- připravit děti na radostný odchod ze školky s očekáváním nového poznání
- důstojně se rozloučit s MŠ

Kompetence k řešení problémů:

- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence:

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

6.1.3.1 Vzdělávací oblast IB

Dítě a jeho tělo:

1. **Dílčí cíle:**

    - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpeční, osobní pohody i pohody prostředí
    - vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

2. **Vzdělávací nabídka:**

    - manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
    - činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

3. **Očekávané výstupy:**

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiálem, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika:

4. **Dílčí cíle:**

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

5. **Vzdělávací nabídka:**

- samostatný slovní projev na určité téma
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

6. **Očekávané výstupy:**

- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky v slovech

- utvořit jednoduchá rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- poznat napsané své jméno

7 EVALUAČNÍ SYSTÉM

Cílem je, aby kritéria hodnocení byla v souladu s cíli ŠVP. Hodnocení není cílem, ale prostředkem ke hledání optimálních cest vzdělávání dětí. Na základě výsledků se rozhodneme, co budeme měnit.

STRUKTURA HODNOCENÍ:

1. **Předmět hodnocení** – vymezení oblastí, které chceme hodnotit a dále s nimi pracovat
2. **Nástroje/Metody** – stanovení nástrojů, kterými budeme hodnotit
3. **Četnost** – jak často budeme hodnotit
4. **Odpovědná osoba** – kdo bude proces sledovat
5. **Analýza a vyhodnocení** získaných dat vzhledem ke stanoveným kritériím
6. **Evaluační zpráva** – na jejím základě přehodnocujeme, upravujeme a plánujeme s využitím ujištěných informací – zpětná vazba

OBLASTI EVALUACE:

1. **Soulad ŠVP s RVP PV**
2. **Kvalita zpracování ŠVP**
3. **Vzdělávací podmínky**
4. **Vzdělávací proces**
5. **Výsledky vzdělávání**

PŘI SEBEREFLEXI SI DENNĚ ODPOVÍDÁME NA OTÁZKY:

- Co děti zaujalo? – hodnotíme motivaci, metodu
- Co se děti naučily, co se dozvěděly nového, jaké dovednosti získaly, jaké návyky, postoje a hodnoty si osvojily, jaké schopnosti rozvíjely? – hodnotíme výsledky vzdělávacího procesu

- Čím se mi to podařilo? – hodnotíme vzdělávací proces
- Co se mi nepovedlo a proč?
- Co z toho vyplývá?

K sebereflexi využíváme i hodnocení dětí.

ŠKÁLA HODNOCENÍ:

Při evaluaci používáme číselné ohodnocení 1–4:

ODPOVĚĎ	**ANO**	**SPÍŠE ANO**	**SPÍŠE NE**	**NE**
	výrok platí v plné míře	výrok platí ve značné míře, většinou	výrok platí málokdy, ojediněle	výrok neplatí vůbec
POČET BODŮ	**1**	**2**	**3**	**4**

SYSTÉM HODNOCENÍ:

PŘEDMĚT HODNOCENÍ	METODY, NÁSTROJE	KDY?	KDO?
SOULAD ŠVP A RVP PV			
Identifikační údaje o MŠ **Charakteristika MŠ** **Podmínky vzdělávání** **Charakteristika vzdělávacího programu**	SWOT analýza, dotazník – srovnání s 12. kap. RVP PV	jednou za 2 roky	ředitelka s kolektivem pedagogů
Vzdělávací obsah **Evaluační systém** **Vzdělávání dětí se spec. vzdělávacími potřebami, nadaných dětí a dětí od 2 do 3 let**	analýza – opatření	po úpravách ŠVP	celý kolektiv, ředitelka
KVALITA ZPRACOVÁNÍ ŠVP			
Záměr **Originalita** **Vhodnost k podmínkám**	srovnání s 13. kap. RVP	jednou za 2 roky	ředitelka s kolektivem pedagogů
Vzdělávací obsah	hospitace, rady	průběžně podle plánu	ředitelka, celý kolektiv
Provázanost	hodnocení IB	závěr IB	učitelky
Prostor pro další rozvoj	hodnocení TVP	pololetně, ročně	celý kolektiv
	anketa rodičům	1x za rok	rodiče
	analýza, opatření	VHŠ, upravený ŠVP	celý kolektiv, ředitelka

VZDĚLÁVACÍ PODMÍNKY			
Věcné **Životosprávní**	rozhovory, záznamy	denně, příležitostně	učitelky
Psychosociální	hodnocení IB	závěr IB	učitelky, děti
Organizace chodu **Řízení MŠ**	hospitace, rady	podle plánu	ředitelka celý kolektiv
Personální zajištění	anketa rodičům	1x za rok	rodiče
Spoluúčast rodičů **Vzdělávání dětí se spec. vzděl. potřebami** **Vzdělávání dětí nadaných** **Vzdělávání dětí od dvou do tří let**	analýza – opatření	VHŠ	ředitelka, celý kolektiv

VZDĚLÁVACÍ PROCES			
Přístup k dětem **Pedagogický styl**	rozhovory, záznamy	denně, průběžně, příležitostně	pedagogové i děti
Vzdělávací nabídka **Tvorba a naplňování TVP** **Profesionální dovednosti**	hospitace, vzájemné hospitace, sebehodnocení	podle plánu, pololetně, ročně	ředitelka, celý kolektiv
	anketa rodičům	1x za rok	rodiče
	analýza – opatření	VHŠ	ředitelka, celý kolektiv

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ			
Dítě a jeho tělo **Dítě a psychika** **Dítě a ten druhý** **Dítě a společnost** **Dítě a svět**	rozhovory, portfolia	denně, průběžně	ředitelka
	záznamy IB, individuální plány	závěr IB podle plánu	učitelky, děti
	záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí	2x za rok 2x do měsíce vždy každá učitelka	učitelky
	hospitace, porady, rozhovory	podle plánu, pololetně, ročně	ředitelka, celý kolektiv
	anketa rodičům	1x za rok	rodiče
	analýza – opatření	VHŠ	vedoucí učitelka, celý kolektiv